

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

11501 *Reial decret llei 15/2017, de 6 d'octubre, de mesures urgents en matèria de mobilitat d'operadors econòmics dins el territori nacional.*

I

La regla tradicional en matèria de modificació dels estatuts de les societats mercantils és que la competència per adoptar aquest tipus de decisions correspon a la junta general. No obstant això, ja l'article 105 del Reglament del Registre Mercantil de 14 de desembre de 1956 va disposar que no tindria caràcter de modificació estatutària a aquest efecte el trasllat del domicili de la societat «dins de la mateixa població, excepte pacte estatutari en contra». Aquest criteri és el que va consagrar el legislador quan a l'article 149 del text refós de la Llei de societats anònimes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 desembre, va atribuir als administradors, excepte disposició contrària dels estatuts, la facultat d'acordar el trasllat de domicili dins del mateix terme municipal, sense perjudici de deixar-lo subjecte a l'obligada constància en escriptura pública i inscripció. La Llei 9/2015, de 25 de maig, de mesures urgents en matèria concursal, va avançar en aquesta línia, quan va modificar l'article 285, apartat 2 del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i va ampliar la competència de l'òrgan d'administració als canvis de domicili social dins del territori nacional, però va limitar de nou la competència esmentada al fet que no hi hagués una disposició contrària en els estatuts.

II

Transcorreguts més de dos anys des de de l'aprovació de la reforma, i tenint en compte que l'evolució favorable de la situació econòmica ha afavorit un procés creixent d'acceleració de la mobilitat geogràfica de les nostres empreses, s'ha detectat l'existència de discrepàncies en la seva interpretació. Aquestes divergències han alentit la inscripció del canvi de domicili social en el Registre Mercantil, i han privat la reforma, almenys en part, de la seva buscada efectivitat. Així, hi ha una línia interpretativa que considera que és una «disposició contrària» a la competència de l'òrgan d'administració la previsió que contenen els estatuts socials que atribueix a la junta general la facultat d'acordar el canvi de domicili social. Aquesta previsió constitueix, moltes vegades, una mera transcripció de la competència tradicional que preveu històricament la legislació mercantil, anterior a la reforma legislativa esmentada. Davant d'aquesta línia, hi ha un criteri interpretatiu que està més conforme a la finalitat perseguida per la reforma introduïda per la Llei 9/2015, d'acord amb la qual la mera reproducció en els estatuts de la regulació legal supletòria és indicativa de la voluntat dels socis de subjectar-se al règim supletori vigent en cada moment. En aquest cas, aquesta «disposició contrària» només existiria quan s'hagin modificat els estatuts posteriorment per apartar-se de manera expressa del règim legal supletori.

III

Partint de la situació descrita, i per tal de garantir que una norma manifestament dinamitzadora de l'activitat empresarial pugui desplegar tot el seu potencial i, per tant, es pugui aplicar amb la màxima celeritat possible quan es consideri necessari adoptar aquesta decisió operativa, és imprescindible dotar l'article 285 de la Llei de societats de capital d'una redacció clara, de conformitat amb la qual no hi hagi dubtes que la regla general és que el canvi de domicili social dins del territori nacional és una competència que correspon originàriament a l'òrgan d'administració de la societat i que només si els

accionistes consideren que aquesta regla s'ha de modificar ho han d'establir en els estatuts, i nega expressament aquesta competència a l'òrgan d'administració. Per això, l'únic article d'aquest Reial decret llei modifica el precepte esmentat, i li fa una redacció d'acord amb aquestes exigències.

Adicionalment, s'introdueix una disposició transitòria que regula el règim dels estatuts que s'hagin aprovat abans de l'entrada en vigor de la reforma, en què es considera que hi ha una disposició estatutària en contra només quan amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei s'hagi aprovat una modificació que expressament declari que l'òrgan d'administració no té la competència per canviar el domicili social dins del territori nacional.

IV

La necessitat extraordinària i urgent de la mesura està justificada per l'exigència de garantir la plena vigència del principi de llibertat d'empresa consagrat a l'article 38 de la Constitució, així com de respectar la prohibició d'adoptar mesures que obstaculitzin la llibertat d'establiment dels operadors econòmics que preveu l'article 139 de la Constitució. Per consegüent, s'ha d'evitar que les divergències interpretatives i controvèrsies societàries demorin l'eficàcia del trasllat del domicili dins del territori espanyol en nom de consolidar la unitat del mercat. Aquesta necessitat és especialment urgent atenent l'increment de moviments societaris que es produeix en l'últim trimestre de cada any, atès que les nostres empreses adopten decisions de planificació estratègica la implantació de les quals requereix moltes vegades el trasllat del domicili social i que, en el context actual, poden estar motivades per les circumstàncies especials que caracteritzen el moment en què aquesta norma ha d'entrar en vigor.

Per tot això, concorren en les mesures que s'adopten, per la seva naturalesa, finalitat i pel context en què es dicten, les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupost habilitador per recórrer a aquest tipus de norma.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució, a proposta del ministre d'Economia, Indústria i Competitivitat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 6 d'octubre de 2017,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol.*

L'article 285.2 del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, queda redactat de la manera següent:

«2. Per excepció al que estableix l'apartat anterior, l'òrgan d'administració és el competent per canviar el domicili social dins del territori nacional, excepte disposició contrària dels estatuts. Es considera que hi ha disposició contrària dels estatuts només quan aquests estableixin expressament que l'òrgan d'administració no té aquesta competència.»

Disposició transitòria única. *Règim dels estatuts aprovats abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.*

Als efectes que preveu l'article 285.2 del text refós de la Llei de societats de capital, en la redacció que en fa aquest Reial decret llei, s'entén que hi ha disposició contrària dels estatuts només quan amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei s'hagi aprovat una modificació estatutària que expressament declari que l'òrgan d'administració no té la competència per canviar el domicili social dins del territori nacional.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposen les regles 6a i 13a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació mercantil i processal i bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, respectivament.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 6 d'octubre de 2017.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY